2 ביוני 2022

לכבוד
גב׳ אביטל סומפולינסקי
המשנה ליועצת המשפטית לממשלה (משפט ציבורי-חוקתי)
משרד המשפטים

שלום רב,

הנדון: הסמכות להכריז על מצב חירום בבתי המשפט

ביום 18.3.2020 הגשנו עתירה לבג״ץ נגד הכרזתו של שר המשפטים אמיר אוחנה על מצב חירום מיוחד בבתי המשפט. זאת לאחר שהשר הכריז על מצב החירום במוצ״ש לאחר חצות, שעות ספורות לאחר שסמנכ״ל בתי המשפט הפיץ הנחיות לקיום הדיונים בבתי המשפט ופחות מ-48 שעות לפני פתיחתו של המשפט של ראש הממשלה בנימין נתניהו. כן ביקשנו להורות על בטלות תקנות 3-4 לתקנות בתי המשפט ולשכות ההוצאה לפועל (סדרי דין במצב חירום מיוחד), התשנ״א-1991.

הדיון בעתירה התקיים ביום 2.4.2020. כיוון שבאותה העת היתה הצדקה להכרזה ויתרנו על הסעד הפרטני והדיון התרכז בחוקתיות התקנות. עמדתנו היתה ונותרה, כי הסמכות להורות על מצב חירום בבתי המשפט, שמשמעותו היא סגירת בתי המשפט פרט לדיונים דחופים, היא הסדר ראשוני שמחייב הסדרה בחקיקה ראשית. אנו סבורים עוד, כי מסירת הסמכות לשר המשפטים פוגעת בהפרדת הרשויות ובעצמאות הרשות השופטת.

בסיום הדיון בבג״ץ הסכימו הצדדים – האגודה לזכויות האזרח מצד אחד ושר המשפטים מצד שני – להצעת בית המשפט, וזהו פסה״ד שניתן:

1. במהלך הדיון העלינו הצעה מסוימת בפני הצדדים, שעשויה ליתר את העתירה, בשלב זה.

2. בתגובה להצעה ולאחר פסק זמן שנטלו להתייעצות – ב״כ המשיבים הודיעה כי המשיבים מסכימים להצעת בית המשפט, ולפיה במהלך השנה שלאחר סיום משבר נגיף הקורונה, תיבחן שאלת הסדרת הסמכות להוציא את התקנות שנתקפו בעתירה – בחקיקה ראשית, וזאת מבלי להתחייב על קידום הליך חקיקה כזה בסיום הבחינה, ותוך שמירה על כל טענות המשיבים.

3. ב״כ העותרת הודיע אף הוא כי הצעת בית המשפט מקובלת על מרשתו, תוך שמירת זכויות וטענות הדדית.

4. נוכח האמור לעיל – העתירה נמחקת, בכפוף לכך שבמהלך השנה שלאחר סיום משבר נגיף הקורונה – תיבחן ע״י המשיבים השאלה בדבר אפשרות ההסדרה של הסמכות להוצאת התקנות שנתקפו בעתירה – על דרך של חקיקה ראשית (מבלי

האגודה לזכויות האזרח בישראל (ע"ר) | جمعية حقوق المواطن في اسرائيل | The Association for Civil Rights in Israel (ACRI)
נחלת בנימין 75 תל אביב 6515417 | شارع نحلات بينيامين ٧٥ تل ابيب | 75 Nahalat Binyamin St. Tel Aviv
טלפון هاتف: 03-5608185 :Phone | פקס فاكس: 03-5608165 :Fax | dan@acri.org.il, www.acri.org.il

שתהיה התחייבות לקדם חקיקה כזו), והכל תוך שמירה הדדית על זכויות וטענות של כל הצדדים.

למען הסר ספק – מובהר בזאת כי אין באמור לעיל כדי למנוע עתירה נגד שימוש חדש ולא מידתי בתקנות, נשוא העתירה, ואף בנושא זה זכויות וטענות הצדדים שמורות להם.

היום מסתיים מצב החירום שהוכרז לפי חוק הסמכויות המיוחדות לעניין הקורונה, ולהלכה המועד לבחינת העניין על פי פסה"ד הוא שנה מהיום. אבל אליבא דאמת איש לא שיער במהלך הדיון שמשבר הקורונה יימשך תקופה כה ארוכה, ומזה חודשים ארוכים שמשרד המשפטים איננו עסוק לילות כימים בנושא. לפיכך נודה אם תוכלי לעדכן אותנו בתקופה הקרובה בהצהרת כוונות עקרונית האם יש כוונה לקדם הצעת חוק בנושא.

בכבוד רב,

דן יקיר, עו"ד
היועץ המשפטי